

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 27 listopada 2018 r.

WPS-II.431.1.17.2018.MM

**Pani
Kamila Wichrowska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
„Dom z Sercem” w Komorowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 9a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508), zwanej dalej „ustawą” oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 28 i 30 maja oraz 1 i 5 czerwca kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Domu Pomocy Społecznej „Dom z Sercem” w Komorowie, przy ulicy Kościelnej 2, zwanym dalej Domem lub DPS.

Przedmiotem kontroli była jakość usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, zgodność zatrudnienia pracowników domu pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami oraz przestrzeganie praw mieszkańców. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 4 czerwca 2018 r. W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią 19 lipca 2018 r., na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Dom jest niepubliczną placówką prowadzoną przez „Fundację Dom z Sercem”. Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych. Decyzją Wojewody Mazowieckiego nr 31/2016 z dnia 8 stycznia 2016 r. podmiot prowadzący otrzymał zezwolenie na prowadzenie placówki na czas nieokreślony. Dom wpisany jest do Rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego pod poz. nr 123. Zorganizowany jest na 50 miejsc. Według stanu na dzień kontroli w Domu przebywało 43 mieszkańców. Sześć osób skierowanych było do Domu przez gminy (Kędzierzyn Koźle, Sokółka, Gryfów Śląskich), 37 osób przebywało na podstawie zawartych umów cywilno – prawnych. Trzech mieszkańców to osoby ubezwłasnowolnione całkowicie, ich opiekunami prawnymi byli członkowie rodziny. Jedna osoba umieszczona została w Domu tymczasowo bez swojej zgody na podstawie postanowienia sądu.

Kontroli poddano akta mieszkańców wraz z indywidualnymi planami wsparcia mieszkańca, którzy skierowani byli do placówki przez gminy oraz osób przebywających na podstawie umowy cywilno - prawnej. W przypadku jednej osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie nie było zgody sądu opiekuńczego na pobyt mieszkańca w Domu. Zgodnie z art. 156 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz. U. z 2017 r. poz. 682), opiekun prawny powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego we wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego (art. 175 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – *do opieki nad ubezwłasnowolnionym całkowicie stosuje się odpowiednio przepisy o opiece nad małoletnim*). W tym samym przypadku ustalono, że opiekun prawny podpisał za mieszkańca fakt zapoznania się z prawami mieszkańca. Takie działanie należy uznać za nieuprawnione. Skutkiem ubezwłasnowolnienia jest ograniczenie zdolności do czynności prawnych osoby ubezwłasnowolnionej. Jeśli osoba jest w stanie logicznym, zdolna do rozporządzania swoimi sprawami, powinna występować w swoim imieniu, zwłaszcza w sprawach bieżących dotyczących życia codziennego.

W innym przypadku brakowało postanowień o ubezwłasnowolnieniu mieszkańca i wyznaczeniu opiekuna prawnego. Mając na uwadze ważność dokumentu, który wskazuje na utratę pełnej zdolności do czynności prawnych osoby ubezwłasnowolnionej, należy uzupełnić o nie akta osobowe.

Ponadto w aktach mieszkańców przebywających w placówce znajdowały się: metryczki mieszkańca (zawierające dane osobowe), kserokopie dowodów osobistych, zgody na przechowywanie dowodów osobistych w depozycie Domu, oświadczenia mieszkańców o zapoznaniu się z Regulaminem Organizacyjnym oraz Kartą Praw i Obowiązków Mieszkańca DPS „Dom z Sercem”, pełnomocnictwa mieszkańca udzielone członkowi rodziny, upoważnienia dla pracowników Domu do pobierania świadczenia renty/emerytury, zasiłku stałego/pielęgnacyjnego i wpłacania należności za pobyt w Domu oraz dokonywania na jego życzenie zakupów, orzeczenia o niepełnosprawności.

Indywidualne plany wsparcia mieszkańców opracowywane były nie później niż w ciągu 6 miesięcy od przyjęcia osoby do Domu, co było zgodne z § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Jak ustalono podczas kontroli, pracownicy socjalni nie ustalali aktualnej sytuacji osoby w miejscu zamieszkania lub pobytu przed przyjęciem do Domu. Sytuacją oraz warunki pobytu ustalał ustnie Pan Paweł Radomski – prezes Fundacji.

Dom Pomocy Społecznej „Dom z Sercem” mieści się w 3-kondygnacyjnym, podpiwniczonym budynku. Stan techniczny i sanitarny bardzo dobry. Teren wokół Domu jest ogrodzony, przystosowany do rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców. W budynku nie ma barier architektonicznych, znajdują się wszelkie urządzenia wspomagające osoby niepełnosprawne – winda osobowa, platforma prowadząca do windy. Obiekt wyposażony został w system instalacji przyzywowo-alarmowej oraz system alarmu przeciwpożarowego

Pod względem liczby zamieszkujących osób, powierzchni oraz wyposażenia (łóżka, szafy ubraniowe, szafki nocne, krzesła, stoły) pokoje mieszkalne odpowiadały standardowi określone w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734). Pokoje mieszkalne Domu w czasie kontroli wolne były od nieprzyjemnych zapachów, utrzymana była w nich czystość i porządek. Pomieszczenia sanitarne spełniały wymagania określone w § 6 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą placówka zapewniała mieszkańcom odpowiednie wyżywienie. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że środki higieniczne oraz przybory toaletowe zapewniane były przez Dom.

Dom umożliwia przebywającym w nim mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów, zgodnie z art. 58 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia lekarz rodzinny. Dodatkową opiekę zdrowotną, w poniedziałki i czwartki (4 godziny dziennie) zapewniał Dom na podstawie zawartej umowy ze specjalistą medycyny rodzinnej – Panią Katarzyną Wydech – Przywoźną, prowadzącą indywidualną praktykę lekarską w Ostrowi Mazowieckiej, przy ul. Słowackiego 6.

Dom nie pokrywa opłat ryczałtowych i częściowych odpłatności do wysokości limitu ceny, przewidzianych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o których mowa w art. 58 pkt 3 ustawy. Dom zapewnia leki oraz pampersy wszystkim mieszkańcom skierowanym przez gminy. Pozostałym, w zależności od umowy, leki zapewnia Dom lub rodzina.

Opiekę pielęgniarską zapewniają w Domu 4 osoby (3,5 etatu). Pielęgniarki pracują w 12- godzinnym systemie czasu pracy w porze dziennej. Podczas kontroli uzyskano informację, że w okresie kontrolowanym w Domu nie był stosowany przymus bezpośredni.

W Domu stworzone były warunki do utrzymywania osobistych kontaktów z rodziną. Działania terapeutyczne i zajęcia kulturalno-oświatowe realizowane są w formie zajęć grupowych. Zajęcia odbywają się codziennie. Prowadzona jest rehabilitacja ruchowa od poniedziałku do piątku. W Domu w dniu kontroli zatrudniony był 1 pracownik socjalny w pełnym wymiarze czasu pracy. Dom zapewnia także mieszkańcom kontakt z psychologiem.

Mieszkańcy mają zapewnione bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Za prawidłowe prowadzenie depozytów odpowiada prezes Fundacji. Na dzień kontroli tylko jedna osoba przechowywała środki pieniężne w depozycie Domu. Dla mieszkańca prowadzona była ewidencja kwot pieniędzy przez niego pobranych na zakupy.

Dowody osobiste mieszkańców, którzy zdecydowali się na przechowywanie dowodu osobistego przez Dom, znajdowały się w depozycie Domu. W aktach osobowych mieszkańców znajdowały się oświadczenia mieszkańców o wyrażeniu zgody na przechowywanie w depozycie dowodu osobistego.

Podczas kontroli zespół kontrolujący rozmawiał z mieszkańcami Domu. Wyrażali oni swoje zadowolenie z pobytu w Domu. Wiele pochwał i wyrazów uznania, przekazali kontrolującym członkowie rodzin mieszkańców, pod adresem prezesa Fundacji, dyrekcji i pracowników Domu. W trakcie przeprowadzonych rozmów jeden mieszkaniec zgłosił prośbę o noszenie przez pracowników Domu identyfikatorów.

W sprawach skarg i wniosków dyrektor Domu przyjmuje w poniedziałki w godzinach 11.00 – 13.00 oraz według potrzeb. W okresie objętym kontrolą do dyrektora Domu nie wpłynęła żadna skarga mieszkańca na zakres i sposób świadczenia usług przez pracowników Domu.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w Domu w dniu kontroli dla osób w podeszłym wieku (20 mieszkańców/8 etatów) wynosił 0,40, dla osób przewlekle somatycznie chorych (23 mieszkańców/11,5 etatów) wynosił 0,50 i był zgodny ze wskaźnikiem określonym w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Z przedstawionych akt pracowników wynika, że zatrudnieni są oni zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. W okresie objętym kontrolą pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczyli w szkoleniach uwzględniających zagadnienia, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Dyrektor o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. W przypadku mieszkańców ubezwłasnowolnionych całkowicie podjąć działania mające na celu uzyskanie przez ich opiekunów prawnych zgody sądu opiekuńczego na ich pobyt w domu pomocy społecznej.
2. Uzupełnić akta osobowe mieszkańców o brakujące postanowienia o ubezwłasnowolnieniu mieszkańca i wyznaczeniu opiekuna prawnego.
3. Przestrzegać obowiązku ustalania przez pracownika socjalnego Domu aktualnej sytuacji osoby w miejscu zamieszkania lub pobytu, przed jej przyjęciem do Domu, stosownie do § 11 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Uwagi:

Jednocześnie należałoby rozważyć wprowadzenie obowiązku noszenia przez pracowników Domu identyfikatorów potwierdzających ich tożsamość i stanowisko, na jakim są zatrudnieni z uwagi na potrzebę zgłaszanej przez mieszkańców w tym zakresie.

Kontrolowana jednostka w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia obowiązana jest do powiadomienia Wojewody Mazowieckiego o realizacji zaleceń, uwag wniosków na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń Wojewoda Mazowiecki ustosunkowuje się do nich w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Paweł Radomski, Prezes Fundacji „Dom z Sercem”
ul. Dąbrowszczaków 22, 07-210 Długosiodło
2. aa